

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 71 0 П 257694 20 Рев
Бања Лука, 23.7.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Горјане Попадић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Град Б.Л., кога заступа Правобранилаштво Републике Српске, против тужених Д.Ш. и Г.Ш., обоје из М. Б.Л., које заступа Ј.Б., адвокат из Б.Л., ради утврђења, вриједност предмета спора 31.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 257694 20 Гж од 14.5.2020. године, на сједници одржаној 23.7.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 П 257694 17 П од 24.12.2019. године, одбијен је тужбени захтјев да се утврди да је тужитељ сувласник са 9/137 дијела непокретности уписаних у привремени лист непокретности/пописни лист број 1305 к.о. М., ближе означених у изреци пресуде; да се утврди да је ништаво рјешење Комисије ...Управе број ... од 2.11.2016. године, које се односи на спорне непокретности; и да се утврди да је ништав упис права својине у корист тужених са по 1/2 дијела, извршен на основу напријед наведеног рјешења Управе ПЈ Б.Л. на предметним непокретностима. Одбијен је и захтјев да се обавезу тужени да признају и трпе да се тужитељ у јавним евиденцијама о непокретностима упише као власник са 9/137 дијела на спорним непокретностима и за накнаду трошкова поступка и обавезан је тужитељ да туженима накнади трошкове поступка у износу од 1.185,00 КМ, а одбијен је захтјев преко овог износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 257694 20 Гж од 14.5.2020. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена и одбијени су захтјеви тужитеља и тужених за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Тужени у одговору на ревизију предлажу да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Тужитељ захтјевом у тужби тражи да се утврди да је стекао право сувласништва са 9/137 дијела на некретнинама означеним у изреци првостепене пресуде, да се утврди ништавост рјешења и уписа права својине извршеног на основу рјешења Управе ПЈ Б. Л. број ... од 2.11.2016. године и да се изврши брисање уписа права и да се успостави раније земљишно књижно стање.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да су у привременом листу непокретности, број 1305/0 од 2.11.2016. године уписане к.ч. број 1118/1 до к.ч. број 1118/4, те к.ч. број: 1118/11, 1118/15 и објекти који се налази на парцели к.ч. број 1118/4, површине 77 м², без одобрења за грађење и да је на предметном земљишту и објекту утврђено право сусвојине у корист тужених са по ½ дијела; да је рјешењем Управе ПЈ Б.Л. број ... од 2.11.2016. године утврђен садржај непокретности у привременом листу непокретности број 1305 к.о. М., који је саставни дио тог рјешења и да су исте уписане као посјед тужених у п.л. број 1305/6 к.о. М.; да је у зк.ул. број 52 к.о. СП М. уписано 46 лица са правом сусвојине, да је уписана и општенародна имовина са 9/137 дијела и су уписани тужени са по 1/137 дијела; да је вјештак геодетске струке Г.Г. идентификовао предметне парцеле по новом и старом премјеру и приказао историјат основа уписа земљишних титулара на тим парцелама; да је ступањем на снагу катастра непокретности за к.о. М. („Службени гласник Републике Српске“ број 12/19), формиран лист непокретности број 1305, према подацима из привременог листа непокретности број 1305 к.о. М. и из посједовног листа број 1305 к.о. М.; да се парцеле које су предмет тужбеног захтјева, по старом премјеру односе на к.ч. број 267/1, површине од 22195 м² (у дијелу н.п. парцеле к.ч. број 1118/1, 1118/2, 1118/3 и 1118/4), к.ч. број 267/7, површине 1701 м² (у дијелу н.п. парцеле к.ч. број 1118/11) и к.ч. број 267/9, површине 499 м² (у дијелу н.п. парцеле к.ч. број 1118/15), уписане у електронски земљишно књижни уложак број 52 к.о. СП М., са правом сусвојине као општенародна имовина са 9/137 и на име тужених са по 1/137 дијела и на име других лица; да је ДН рјешењем број ... од 1.9.1956. године на основу правоснажне одлуке Среске аграрне комисије у Б.Л., А. број ... од 27.6.1955. године, укњижено право власништва на некретнине у А листу, у корист општенародне имовине са 1/20 дијела и као орган управљања Народни одбор среза Б.Л.; да је аерофотограметријским снимањем 1969. године и излагањем на јавни увид података од 16.8.1972. године на парцели к.ч. број 1118, површине 27200 м², у пописном листу број 490 к.о. М. као посједник уписан предник тужених М.Ш. син М. са 1/1; да су ставком промјена 15/2003, на основу рјешења о насљеђивању број ..., парцеле к.ч. број 1118/1 до к.ч. број 1118/4, и број 1118/11 исписане из п.л. број 490 и уписане у новоформирани п.л. 1305 к.о. М. на име предника тужених С.Ш. син М. са 1/1; да су ставком промјена 19/2006, на основу рјешења о насљеђивању број ..., некретнине из п.л. број 1305 к.о. М. уписани на име тужених са по 1/2 дијела; и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 27.3.2017. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да стање земљишне књиге и чињеница да су се у посједу предметних некретнина налазили предници тужених и сада тужени даје основа за закључак да се на темељу одредбе члана 84. став 1. Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 6/12, 110/16 и 62/18, даље: ЗПК РС), утврди право сусвојине на основу права уписаног у земљишној књизи, а који упис одговара стварном стању слиједом чега је првостепени суд, цијенећи да се предметне некретнине у посједу правних предника тужених налазе још од 1969. године, одбио тужбени захтјев тужитеља.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење и правни закључак првостепеног суда и оцијенио је наводе жалбе који су од одлучног значаја, па је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Одредбом члана 84. став 1. ЗПК РС прописано је да се утврђивање права на непокретностима врши на основу: а) стања уписаног права у земљишној књизи ако се установи да тај упис одговара стварном стању, б) правоснажних одлука надлежних органа и судова, закључених уговора и других исправа које су основ за упис права на непокретностима и в) података из катастарског оператата које одговара стварном стању. По ставу 3. овог члана, ако не постоје наведени докази, упис права на непокретностима врши се на основу других спроведених доказа (путем свједока, последњег стања посједа, изјава странака и других сличних доказа).

Из чињеничног утврђења нижестепених судова (које сагласно одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку „Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП, не може бити предмет преиспитивања у овом ревизионом поступку), произлази, да су тужени уписани у земљишну књигу као сувласници парцела које су предмет овог спора, са по 1/137 дијела, које према налазу поменутог вјештака одговарају парцелама уписаним у пописни лист број 1305 к.о. М., означеним као к.ч. 1118/1, 1118/2, 1118/3, 1118/4, 1118/11 и 1118/15, а по старом премјеру се односе на парцеле к.ч. број 267/1, број 267/7 и број 267/9, уписане у електронски зк.ул. број 52 к.о. СП М., са правом сусвојине као општенародна имовина са 9/137, на име тужених са по 1/137 дијела и на име других лица. Даље произлази, да је предник тужених Ј.Ш., као сувласник тих парцела у зк.ул. број 52 уписана по основу уруцбене исправе Которског суда у Бањој Луци од 15.5.1942. године број ..., од 1942. године, а сада су уписани тужени, те да су на основу одлуке Среске аграрне комисије у Б.Л. А. број ... од 27.6.1955. године уписане у А листу као општенародна имовина, а као орган управљања са 1/20 дијела уписан је Народни одбор среза Б.Л.

Према посједовном стању, матична парцела к.ч. број 1118, површине 27200 м² у пописном листу број 490 к.о. М. била је уписана од 1969. године на име предника тужених Ш.(М.)М. са 1/1..., да су на основу рјешења о наслеђивању број ... предметне парцеле уписане на име оца тужених Ш.(М.)С. са 1/1, а на име тужених са по 1/2 дијела су уписане по основу рјешења о наслеђивању број ...

Према томе, у ситуацији када су тужитељ и тужени уписани у зк.ул. број 52 к.о. М. као сувласници предметних парцела (свако од њих, са напријед означеним сувласничким дијеловима) и да су предници тужених од 1969. године били уписани као посједници истих некретнина, а затим су уписани тужени (у п.л. број 1305/6), те да се према стварном стању предници тужених, а затим тужени у посједу спорних некретнина налазе кроз сав период од 1942. године, а да тужитељев упис у земљишно књижној евиденцији у погледу права сувласништа на предметним парцелама – никада, није одговарао стварном стању, правилно су нижестепени судови судили када су одбили тужбени захтјев тужитеља.

Ово из разлога што су у конкретном случају испуњени услови из члана 84. став 1. тачка а) ЗПК РС (стање уписа права у земљишној књизи, које одговара стварном стању),

као и услови из тачка в) истог закона (да подаци из катастарског операта, одговарају стварном стању), за доношење побијаног рјешења Управе ПЈ Б.Л. број ... од 2.11.2016. године, којим су својинска права на предметним некретнинама утврђена у корист тужених са по ½ дијела и чија се ништавост овдје неосновано тражи.

Код оваквог стања ствари и чињенице да стање уписа права сусвојине тужитеља у земљишној књизи не одговара стварном стању, јер током поступка тужитељ није ни тврдио, да је икад био у посједу предметних парцела (то ни у ревизији не тврди), који услов - за утврђење својинских права на тим парцелама, по основу из члана 84. став 1. тачка а) ЗПК РС, мора бити кумулативно испуњен - са уписом у земљишне књиге.

Стога су нижестепени судови правилно судили када су примјеном наведене одредбе захтјев тужитеља одбили, па ревизиони наводи да је побијана пресуда донесена погрешном примјеном одредби ЗПК РС и Закона о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“ број 124/08 до 107/19), нису основани.

Супротно наводима ревизије, подаци из катастарског операта, који одговарају стварном стању (какав је овдје случај код тужених), је законом прописани основ за утврђивање права на непокретностима, па како је у конкретном случају поред овог основа, испуњени и други законски основ (из став 1. тачка а) ЗПК РС), наводи ревизије да посјед у катастарском операту не представља исправу којом се доказује власништво (што нижестепени судови нису тако посматрали, него у смислу напријед наведене одредбе ЗПК РС), нису основани.

Остали наводи ревизије, који су истицани и током поступка и о којим нижестепене пресуде садрже ваљане разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, ничим битним не доводе у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, док ревидент, иако другостепену пресуду побија и због повреда одредаба парничног поступка, у ревизији није навео у чему се те повреде састоје.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Горјана Попадић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић